

Informacja o działalności Komisji Ekspertów ds. Osób z Niepełnosprawnością przy Rzeczniku Praw Obywatelskich w 2012 roku

W 2012 roku kontynuowana była działalność Komisji Ekspertów ds. Osób z Niepełnosprawnością powołanej przez Rzecznika Praw Obywatelskich w 2011 roku.

Komisja Ekspertów ds. Osób z Niepełnosprawnością w 2012 roku odbyła 5 posiedzeń. Tematami posiedzeń Komisji były: *orzecznictwo o niepełnosprawności, rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych, ratyfikacja Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, wizerunek osób niepełnosprawnych w mediach, zadania Rzecznika Praw Obywatelskich, jako niezależnego organu monitorowania wdrażania postanowień Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, włączanie społeczeństwa obywatelskiego w proces monitoringu Konwencji, problem asystenta osoby niepełnosprawnej, równy dostęp do edukacji osób niepełnosprawnych.*

W 2012 roku wydany został raport opracowany przez członków Komisji Ekspertów ds. Osób z Niepełnosprawnościami i zaproszonych ekspertów zewnętrznych pt. „*Równe szanse w dostępie do edukacji osób z niepełnosprawnościami*”. Raport zawiera 15 rekomendacji kierunkowych dotyczących: wdrażania i monitorowania wdrażania postanowień Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, promowania włączającego systemu edukacji osób z niepełnosprawnościami, finansowania, wsparcia nauczycieli, dostępności systemów komunikacyjnych i informacyjnych i inne.

Członkowie Komisji opracowali monografię pt. „*Najważniejsze wyzwania po ratyfikacji przez Polskę Konwencji OZN o Prawach Osób Niepełnosprawnych*”. Monografia stanowi zbiór opracowań poświęconych ochronie praw osób o naruszonej sprawności fizycznej, umysłowej, intelektualnej lub sensorycznej, opisujących międzynarodowe standardy w zakresie ochrony prawnej oraz przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność. Monografia stanowi podsumowanie dotychczasowych działań instytucji publicznych na rzecz ochrony praw osób z niepełnosprawnościami oraz zawiera rekomendacje adresowane do instytucji publicznych wytyczające nowe kierunki w najważniejszych obszarach życia społecznego, kulturalnego i publicznego.

W Monografii autorzy skoncentrowali się na zagadnieniach dotyczących: *systemu orzecznictwa o niepełnosprawności, sytuacji prawnej osób ubezwłasnowolnionych, projektowania uniwersalnego, dostępu osób z niepełnosprawnościami do edukacji i wykluczenia cyfrowego osób z niepełnosprawnościami.*

Komisja Ekspertów aktywnie zaangażowała się w przygotowanie opracowania „*Polska droga po Konwencji*” – swoistej mapy opisującej prace konieczne do podjęcia przez instytucje

publiczne w związku z ratyfikacją Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych. Opracowane zostały materiały w zakresie: *edukacji, zatrudnienia, dostępności architektonicznej, dostępności transportu, dostępności informacji i komunikacji, udziału w życiu politycznym (prawa wyborcze), wymiaru sprawiedliwości, kobiet niepełnosprawnych oraz języka migowego.*

Autorzy w poszczególnych opracowaniach odwołują się do konkretnych artykułów Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, opisują problemy dostępności osób z niepełnosprawnościami oraz zawierają konkretne zalecenia dla różnych instytucji publicznych i organizacji.

Członkowie Komisji Ekspertów ds. Osób z Niepełnosprawnością uczestniczą również w procesie opracowywania zasad, metod i narzędzi systemu monitorowania przez Rzecznika Praw Obywatelskich Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych. Powstały w wyniku ich pracy z ekspertem zewnętrznym pierwsze materiały opisujące, jakie cechy powinien posiadać system monitoringu, jakie powinien spełniać funkcje, jak powinien być wdrażany i jaka może być rola organizacji społecznych w procesie monitoringu wdrażania zaleceń Konwencji.

Opracowana została również analiza statystyki publicznej pod kątem monitoringu Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych ze wskazaniem dostępnych wskaźników możliwych do wykorzystania w monitoringu Konwencji oraz określono obszary wymagające uzupełnienia.

Komisja w 2012 roku podjęła współpracę z Ministerstwem Edukacji Narodowej w zakresie analizy rekomendacji z raportu „Równe szanse w dostępie do edukacji osób z niepełnosprawnościami” pod kątem możliwości ich implementacji.

Przygotowała: Hanna Szczeblewska

Warszawa, 9 stycznia 2013 r.